

ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань захисту майнових та немайнових прав
внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих
внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти
України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

23 травня 2024 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про діяльність Львівської обласної військової адміністрації, органів місцевого самоврядування Львівської області щодо захисту прав та задоволення базових потреб внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих від російської агресії

Через повномасштабне вторгнення в Україні багато людей були вимушені залишити свої домівки та змінити місце проживання. Львівщина – один з 5 регіонів, який з початку військових дій прийняв найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб. Це сім'ї з дітьми, люди похилого віку, соціально незахищені категорії населення, працівники релокованих підприємств.

Станом на сьогодні в області офіційно зареєстровано близько 219 тисяч вимушених переселенців, з них понад 58 тисяч – діти. Зважаючи на активність проведення бойових дій на території держави, існує велика ймовірність того, що значна кількість евакуйованих осіб залишиться в області на довготривалий період.

У зв'язку з цим, одним із головних завдань обласної військової адміністрації в умовах воєнного стану є створення належних умов для комфортного перебування внутрішньо переміщених осіб на території області, що включає в себе заходи по допомозі у працевлаштуванні, соціальному захисті, забезпеченні житлом, задоволенні інших потреб тощо.

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі – Комісія) листом від 22 квітня 2024 року № 04-82/6-2024/87932 запропонувала Львівській обласній військовій адміністрації до 02.05.2024 надати інформацію для підготовки до засідання Комісії, зокрема, щодо обсягів витрачання коштів у 2023 році та у першому кварталі 2024 року за усіма програмами, пов'язаними з підтримкою внутрішньо переміщених осіб, щодо діючих програм, пов'язаних з підтримкою внутрішньо переміщених осіб в області тощо.

Львівська обласна військова адміністрація листом від 16 травня 2024 року № 512-5597/0/2-24-20 в межах компетенції повідомила про адміністрування наступних програм:

І. Державні програми:

1) надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктах державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану:

у 2023 році було виділено 79 089 888 грн, профінансовано 79 089 888 грн;
за перший квартал 2024 році було виділено 21 1607 33,82 грн, профінансовано 0, 00 грн;

2) забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України:

у 2023 році виділено коштів у сумі – 200 738 376,00 грн, профінансовано 199 766 682,19 грн (виділено кошти на спец. рахунок щодо 86 осіб).

Інформація за перший квартал 2024 року надана не була.

II. Обласні програми:

1) надання часткової грошової компенсації на період дії правового режиму воєнного стану в Україні установам, закладам, організаціям, фондам та підприємствам усіх форм власності за безоплатне тимчасове розміщенням (проживання) внутрішньо переміщених осіб на території Львівської області (діє відповідно до наказу начальника обласної військової адміністрації від 15.04.2022 № 62/22 у редакції наказу начальника обласної військової адміністрації від 20.07.2023 № 170/23, зі змінами).

- у 2023 році – 8 399 670,00 грн;

- за перший квартал 2024 року- 1 769 640,00 грн.

В рамках цієї обласної програми частково відшкодовано:

- у 2023 році - 25 організаціям (11 релігійним організаціям; 6 громадським організаціям, 8 благодійним організаціям) за безкоштовне проживання внутрішньо переміщених осіб;

- у першому кварталі 2024 році - 21 організація (10 релігійним організаціям; 4 громадським організаціям, 7 благодійним організаціям) за безкоштовне проживання внутрішньо переміщених осіб;

2) Програма реалізації пріоритетних інфраструктурних проєктів у Львівській області, затверджена розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 07.04.2022 №17/0/5-22ВА (далі – Програма).

Одним із ключових напрямів Програми є збільшення житлового фонду для внутрішньо переміщених осіб шляхом переобладнання нежитлових приміщень в житлові. Цей спосіб дозволяє в короткі терміни та з використанням незначних капіталовкладень створити тисячі додаткових місць для вимушених переселенців.

За 2023 рік ремонтні роботи були проведені у 25 закладах (у 20 закладах ремонтні роботи завершено). Було скеровано 244,4 млн грн (з них коштів з обласного бюджету – 202,8 млн грн, громади виділили – 6,3 млн грн, з державного бюджету – 5,2 млн грн, донорські кошти склали 29,4 млн грн, інші джерела – 0,7 млн грн). У 2023 році було облаштовано 2 283 місць для ВПО.

Щодо заходів, які вживаються на обласному рівні для вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб (забезпечення житлом, працевлаштуванням, задоволення інших потреб, діяльність хабів підтримки ВПО):

1. Розпорядженням начальника обласної військової адміністрації затверджено 55 місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, загальна кількість проживаючих осіб становить 4438, а саме:

Львівський район – 12 місць (в яких зараз проживає – 1513 ВПО);

Золочівський район – 9 місць (в яких зараз проживає – 194 ВПО);

Дрогобицький район – 10 місць (в яких зараз проживає – 1634 ВПО);

Червоноградський – 10 місць (в яких зараз проживає – 45 ВПО);

Стрийський район – 8 місць (в яких зараз проживає – 828 ВПО);

Яворівський район – 4 місць (в яких зараз проживає – 108 ВПО);

Самбірський район - 2 місць (в яких зараз проживає – 116 ВПО).

Водночас, за інформацією Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України у період з грудня 2023 року по квітень 2024 року у Львівській області не було збільшено ні кількість ліжко-місць, ні кількість проживаючих осіб у МТП, ні кількість вільних місць.

2. Обласна військова адміністрація приймає участь у робочих нарадах з питань реалізації прав на житло окремих категорій внутрішньо переміщених осіб та осіб, які виїхали з території за ініціативи Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

За результатами робочих нарад проведено інвентаризацію гуртожитків та щодо службових приміщень, що перебувають у державній власності, а також наявні службові приміщення комунальної власності з метою передачі таких приміщень до фондів житла, призначених для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб згідно встановленої форми. У свою чергу інформацію за вказаними формами направлено до Міністерства.

3. При Координаційному центрі цивільного населення обласної військової адміністрації утворено робочу групу з питань реалізації прав на житло окремих категорій внутрішньо переміщених осіб. До цієї Робочої групи включено представників структурних підрозділів обласної державної адміністрації та профільних заступників районних військових адміністрацій.

4. При районних військових адміністраціях утворено Офіси з підтримки внутрішньо переміщених осіб (далі – Офіси). Станом на сьогодні функціонує 10 таких Офісів, розташованих у містах Дрогобич, Стрий, Городок, Самбір, Золочів, Перемишляни, Кам'янка-Бузька, Червоноград, Новояворівськ та Яворів.

Офіси забезпечують психологічну, юридичну підтримку, допомогу у пошуку роботи, консультації щодо пенсій та соціальних виплат, поселення внутрішньо переміщених осіб. Для збору та аналізу інформації запроваджено анкетування громадян. Після проходження анкетування менеджери Офісів опрацьовують, аналізують потреби внутрішньо переміщених осіб, які проживають у громадах області. Координація Офісів здійснюється представниками районних військових адміністрацій, інших державних установ, благодійних організацій та громадських організацій, сформовано графіки прийомів юристів та психологів, які приймають в Офісах.

Зважаючи на невизначеність у тривалості воєнного стану в Україні, Комісія звертає увагу на вірогідності збільшення кількості внутрішньо

переміщених осіб на території західних областей України, що може бути спричинена евакуацією цивільного населення зі східних, південних чи північних областей України. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба у продовженні здійсненні заходів із забезпечення розміщення та подальшій соціальній адаптації внутрішньо переміщених осіб.

Тому на сьогодні знов гостро стоїть проблема у збільшені місць як тимчасового проживання, так і у пошуку механізмів забезпеченні внутрішньо переміщених осіб постійним, власним житлом, оскільки головна задача яку перед собою має ставити влада це інтеграції внутрішньо переміщених осіб за новим місцем проживання.

Разом із цим, рішенням Комісії від 9 лютого 2024 року *«Про стан виконання обласними, Київською міською військовими (державними) адміністраціями, органами місцевого самоврядування Операційного плану заходів з реалізації у 2023-2025 роках Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 312-р»* було встановлено обласним військовим адміністраціям, в тому числі і Львівській обласній військовій адміністрації, зокрема:

- разом із регіональними відділеннями (представництвами) Фонду державного майна України, керівниками органів місцевого самоврядування, фондами комунального майна у відповідних територіальних громадах, а також представниками міжнародних та національних гуманітарних організацій, громадських, благодійних організацій, робочої групи Комісії щодо шляхів вирішення проблеми забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом провести системний аудит та пооб'єктну інвентаризації усіх потенційно придатних для проживання приміщень в Україні, встановити по кожному об'єкту стан використання, ступень готовності та вартість приведення до належного стану та сформулювати відповідну інформаційну базу у кожній області та місті Києві (пункт 3);

- провести позапланову перевірку діяльності кол-центрів («гарячих ліній») та вжити заходів для покращення їх роботи, про що у місячний строк повідомити Комісію (пункт 4);

- розробити програми забезпечення соціальним житлом внутрішньо переміщених осіб, в тому числі шляхом викупу житла на вторинному ринку та формування відповідних фондів (пункт 6).

Під час засідання Комісії 17 травня 2024 року та розгляду відповідного питання членами Комісії та їх помічниками в режимі реального часу було перевірено роботу консультативного кол-центру - «гарячої лінії» для внутрішньо переміщених осіб і встановлено його неналежну роботу.

Інформація щодо виконання Львівською обласною військовою адміністрацією пунктів 3, 4, 6 рішення Комісії від 9 лютого 2024 року до Комісії не надходила.

За результатами розгляду зазначеного питання Комісія **в и р і ш и л а:**

1. Інформацію Львівської обласної військової адміністрації взяти до відома.

2. Відмітивши неналежну роботу консультативного кол-центру («гарячої лінії») для внутрішньо переміщених осіб Львівської обласної військової адміністрації звернути увагу Прем'єр-міністра України на невиконання Львівською обласною військовою адміністрацією пункту 4 рішення Комісії від 9 лютого 2024 року *«Про стан виконання обласними, Київською міською військовими (державними) адміністраціями, органами місцевого самоврядування Операційного плану заходів з реалізації у 2023-2025 роках Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 312-р»* щодо вжиття заходів для покращення роботи відповідних кол-центрів («гарячих ліній»).

У зв'язку з цим, визнати за доцільне запровадження Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій періодичного внутрішнього контролю роботи консультативних кол-центрів («гарячих ліній») для внутрішньо переміщених осіб Львівської та інших обласних військових адміністрацій.

3. Запропонувати Львівській обласній військовій адміністрації:

1) посилити роботу щодо формування фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, проведення інвентаризації об'єктів нерухомості та визначення наявних приміщень, що можуть бути приведені до придатного для проживання стану, а також забезпечення внутрішньо переміщених осіб доступним житлом з урахування потреб, спроможностей та критеріїв вразливості, в т.ч. з використанням механізмів державно-приватного партнерства;

2) повідомити Комісію про поточний стан виконання пунктів 3 та 6 рішення Комісії від 9 лютого 2024 року *«Про стан виконання обласними, Київською міською військовими (державними) адміністраціями, органами місцевого самоврядування Операційного плану заходів з реалізації у 2023-2025 роках Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 312-р»*;

3) з метою покращення умов проживання та забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб на території Львівської області протягом місяця провести комплексний моніторинг місць тимчасового проживання (далі - МТП) та інших об'єктів, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, а саме: моніторинг стану, облаштування, кількості мешканців та вільних ліжок-місць у МТП та інших об'єктах, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, які не увійшли до переліку місць тимчасового проживання ВПО згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930, та проінформувати Комісію про:

- поточний стан об'єктів, включаючи умови проживання, безпеку, доступність медичних та соціальних послуг;

- виявлення кількості мешканців та наявних вільних ліжко-місць для планування розміщення нових внутрішньо переміщених осіб;

- визначення потреб у модернізації та облаштуванні відповідних об'єктів для приведення їх у відповідність до вимог Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930;

4) за результатами моніторингу, проведеному згідно п.3.3. цього рішення Комісії в термін до 1 липня 2024 року розробити комплекс заходів щодо покращення умов проживання в МТП та інших об'єктах, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, які включатимуть:

- забезпечення необхідного рівня матеріально-технічного облаштування;
- підвищення рівня доступності медичних, освітніх та соціальних послуг;
- забезпечення правової підтримки та інформування внутрішньо переміщених осіб щодо їх прав та обов'язків;

- впровадження механізмів регулярного контролю та звітності щодо стану відповідних об'єктів;

- розселення внутрішньо переміщених осіб у інших МТП, що відповідають вимогам Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930, або надання житла з фондів тимчасового проживання чи соціального житла;

5) розглянути можливість підготовки програми відшкодування відсотків по житловим кредитам для внутрішньо переміщених осіб, які мешкають на території Львівської області;

4) посилити інформування громадян України про місця тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб, їх розташування, кількість вільних місць, стан об'єктів, в т.ч. шляхом оновлення та розширення інформації на сайті ОВА інтерактивної мапи з інформацією про ці об'єкти.

4. Рішення Комісії надіслати Прем'єр-міністру України, Віце-прем'єр-міністру України - Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, Начальнику Львівської ОВА із проханням у визначені строки повідомляти Комісію про результати виконання цього рішення.

Голова Комісії

П. Фролов

Секретар Комісії

С. Вельможний